

hajati 1974. leta; doslej je v njej izšlo 13 knjižic za najmlajše. Zamišljena je kot slikanica, ki bi prvenstveno z besedili o NOB ohranjala izročilo osvobodilnega boja in ga prenašala na mladi rod.

Med navedenimi slikanicami je najbolj izviren *Kurirčkov dnevnik*. V njem je nakazanih enajst zgodbic, ki jih morajo bralci ali sami nadaljevati ali dane besede uporabiti v samostojni zgodbici, urediti besedilo in še kako drugače izraziti svojo ustvarjalnost. Posebno vodilo so ilustracije, ki domišljijo naravnost izzivajo k poletu; slikanica torej sprošča učencev besedni zaklad. Njena uporabnost se nakazuje v dveh smereh: kot knjiga, ob kateri bo bralec sam zase sledil njenim invencijam, pa tudi kot pripomoček v šoli, da jo učitelj vključi v pouk, kadar gre za urjenje pisnega in govornega sporočanja. V tem primeru bo bralec dobil tudi povratno informacijo, saj mu bo učitelj pove-

dal, koliko uspešno je zadostil napotkom, navedenim v zvezi z vsako nedokončano zgodbo.

Slikanica se taka, kakršna je, ponuja tudi kot popestritev branja za značko, prav tako pa kot dopolnilo nekaterih splošnih tém in tem iz zgodovine NOB (kurirji, partizanski grobovi, dan žena), ko učencem omogoča, da pokažejo, kako so razumeli učiteljevo razlago. Nazoren pripomoček so ilustracije. Ob spretni spodbudi učitelja ali pa koga drugega ponujajo veliko možnosti, da se bralec ob njih razgovori ali razpiše tudi bolj na široko, kot je predvideno s posameznim napotilom. Tako je zamisel že zaradi didaktične strani vredna posebne pozornosti.

Drugi dve slikanici sta standardni, velja pa omeniti njuno pripovedno dinamiko, najsi bo v besedilu ali ilustraciji.

Berta Golob

KURIRČKOVA ZGODOVINSKA SLIKANICA

Kurirčkova zgodovinska slikanica je začela izhajati leta 1978. V prvem letniku je izšlo pet slikanic: Leopold Suhodolčan *Zgodilo se je šestega aprila* (ilustr. Aco Mavec), Ivo Zorman *Bolničarka Vida* (ilustr. Marjanca Jemec-Božič), *Uporne Dražgoše* (ilustr. Ive Šubic), *Naši kurirji* (ilustr. Marjan Manček), France Filipič *O pohorskem bataljonu* (ilustr. Štefan Planinc).

Snov je zgodovinska, tematika zaobsega narodnoosvobodilni boj, zasnovna pa je literarna.

Najbolj splošna je pripoved o bolničarki Vidi, najbolj konkretna pa o pohorskem bataljonu. Ob tem se vsi-

ljuje vprašanje, kako mladim bralcem sploh predstaviti pomembne zgodovinske dogodke: ali kot stvarno fotografijo ali v literarizirano obliko zajeto osebno doživetje samega avtorja oziroma koga drugega. Urednik omenjene zbirke se je odločil za to, drugo pot.

Pred prvo ima to prednost, da bralca zaradi akcijske napetosti neposredneje pritegne k dogajanju, tako da potek dogodkov nekako sodoživlja. Za bralce, ki jim je zgodovinska slikanica namenjena, je to dokaj ustrezen način.

Za tri slikanice je besedilo napisal Ivo Zorman. V *Bolničarki Vidi* iz-

stopa požrtvovalnost partizanske bolničarke, bralec pa se utegne zamisliti še nad okoliščinami, ki v vsaki vojni otežujejo skrb za ranjene vojake. Podčrtana je humana nota gverilskega bojevanja, ko se mlada bolničarka za ceno lastnega življenja izpostavlja nevarnosti in rešuje ranjence.

V *Upornih Dražgošah* je središčna točka požig partizanske vasi, v kateri je življenje sprva potekalo dokaj mirno in kjer so se na odru vrstile prave partizanske predstave. Ko se Nemci odločijo vas ukrotiti, se Dražgošani odločijo uporno bojevati. Poanta pripovedi je v neuklonljivosti zavednih vaščanov in v tem, da iz ruševin vedno vzklije novo življenje.

Tretja zgodovinska slikanica govori na splošno o prav posebni, anonimni vojski neštetihi kurirjev, ki so s svojo drznostjo in pogumom premagali ovire vseh vrst in tako zelo odločilno pripomogli k zmagi. Avtor se spominja tudi osebnih izkušenj z njimi, to pa daje pripovedovanju dodatno mikavnost. V vseh treh slikanicah je dogajanje dokaj zgoščeno, osredotočeno na poglobljeno črto — povedati tisto, kar v najbolj zgoščeni obliki nakazuje sam naslov. V vseh omenjenih slikanicah je enakovredno dopolnilo besedil **ilustracija**, najbolj izvirna pa je gotovo Mančkova slikarska govorica.

Leopold Suhodolčan je začetek vojne prikazal kot odločilni trenutek, ko se usoda naroda lomi na dvoje. Otrokoma, Tomažu in Ančki, počasi postane jasno, da se z vojno začenja nov čas in da tudi v teh spremenjenih okoliščinah narod ne bo ostal prepuščen sam sebi. Njun pogovor z dedom na nekaterih mestih sicer ni povsem prepričljiv, deluje nekoliko skonstruirano, v celoti pa slikanica bralcu nazorno približa začetek druge svetovne vojne.

France Filipič je iz izčrpnega poznavanja usode pohorskega bataljona na — lahko bi rekli — najkrajši možni način opisal njegove zmage in pošasten konec. V zgodbi se mu je posrečilo izpričati vso monumentalnost herojske države tega bojnega kolektiva.

Mladi bralci so s Kurirčkovo zgodovinsko slikanico dobili v roke kvalitetno branje, ki jih po eni strani informira o posameznih dogodkih iz preteklosti, po drugi pa jim informacijo odene v vabljivo literarizirano obliko. Naglasiti velja še delež ilustratorjev in primakniti vprašanje, ali bi zgodbe same na sebi zaživele s prav tako polnostjo, če jih ne bi spremljalo tudi slikarjevo umetniško sporočilo.

Berta Golob

SLOVO OD OTROŠTVA

Branka Jurca: Kad jagode zru. Beograd, Nolit 1977.

Slovenska pisateljica Branka Jurca je razen knjig *Pod bičem* in *Stekleni grad* posvetila otrokom in svetu otroštva vse svoje stvaritve, od sli-

kanic, zbirk pripovedk do romanov — nabralo se je skoraj trideset del. V tem kalejdoskopu podobe otroštva naj posebno poudarim naslednja dela: *Žrebiček brez potnega lista*, *Rodiš se samo enkrat*, *Katka* in *Čuj*,